

THRILLER

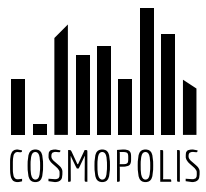
PŘEJ SI OPATRNĚ

... mohlo by se to splnit

HALLIE EPHRONOVÁ

COSMOPOLIS

**PŘEJ SI
OPATRNĚ**

HALLIE EPHRONOVÁ

Přeložila Kristýna Kučerová

Copyright © 2019 by Hallie Ephron. By arrangement with the author.

All rights reserved.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

Translation © Kristýna Kučerová, 2020

Cover photography © Zveiger / Deposit Photos

ISBN 978-80-271-1010-0

Věnováno Jerrymu

1

Sobota

Emily Harlowová si nebyla tak úplně jistá, zda může o své zá-
suvce s ponožkami prohlásit, že jí dělá radost. Dřív to bývala
jen nepřehledná hromada nacpaná do horního šuplíku ma-
hagonového prádelníku, který zdědila po babičce. Pokusila
se řídit mantrou úklidových guru a nechala si jen ty páry, jež
„promlouvaly k jejímu srdci“. Poskládala je (od špiček), seřa-
dila podle barev a vyrovnala do dokonalých řad. Za pár mě-
síců, když stála v jasném, časném, dusném srpnovém ránu
v ložnici zalité sluncem, oblečená v šortkách, tílku a panto-
flích, přemýšlela spíš o hojnosti než o radosti; kdo proboha
potřebuje tolik ponožek?

A přesto jí třídění ponožek změnilo život. Díky momen-
tálnímu nápadu pořídila pár snímků a vytvořila z nich video
zobrazující proměnu chaosu v řád, které končilo selfíčkem
u kontejneru charitativní sbírky, kam házela pytel s vyřaze-
nými věcmi.

Úplně na závěr ještě přidala poslední fotku uklizené zásuvky s ponožkami.

Výsledek ji potěšil. Pověsila ho na Instagram, kde si ho pustily a sdílely tisícovky lidí. Poté o Emily a jejím videu uveřejnily v rubrice Příběhy o lidech články noviny *Boston Globe*. Jedna místní televizní stanice si ji pozvala do ranní talkshow. Než se nadála, začali se na ni lidé obracet s prosbou, aby jim pomohla vyklízet zásuvky a skříně a celé to natáčela.

Stalo se to těsně před koncem školního roku a Emily to velmi ochotně využila jako záminku, proč už se na podzim nevracet do školy. Kdysi dávno učení milovala. Každé září se vrhala do přípravy své třídy. Probírala se skříní s pomůckami a plnila ji hromádkami papírů a výtvarných potřeb. Vítila pětadvacet čerstvých třetáčků a odhalovala jim tajemství zlomků, sluneční soustavy a *Šarlotiny pavučinky*. Jenomže po osmi letech, které strávila v nemilosrdném systému Východní hartwellské školy, v němž byly nejdůležitější testy, a mezi rodiči, kteří to mysleli se svými ratolestmi dobře, a tak upřednostňovali gramatiku a pravopis před kreativitou a schopností řešit problémy, učení k jejímu *srdci už nepromlouvalo*. I třídní ponožek jí dělalo větší radost.

Obrovský ohlas videa a vidina zástupu klientů ochotných platit jí za to, že jim bude vyklízet obytné prostory, jí připadaly jako malý zázrak.

Emily dala ve škole okamžitou výpověď, spálila hromady papírů s přípravami na hodiny i starých notesů na známky a zbavila se tun pedagogických příruček a školních potřeb. Doufala, že už v životě neucítí pach fixů na bílou tabuli a už

nikdy nebude muset na nástěnku sešivačkou přicvakávat rámeček z vlnité lepenky.

Příjemným překvapením byla i manželova podpora. *Riskni to*, řekl jí tehdy Frank. *Dej tomu rok, a uvidíš, co se bude dít.* A to pořád ještě spláceli půjčky z doby, kdy Frank se svým nejlepším kamarádem Ryanem Melansonem, již třetím mužem tohoto jména v rodině, zakládal soukromou právnickou praxi. V porovnání s emoční horskou dráhou, na níž se s Frankem houpali, když se pokoušeli počít potomka a přitom se potýkali se zdary i nezdary rozbíhání advokátní kanceláře, jim tohle připadalo jako procházka růžovým sadem.

Jen jedna věc dělala Frankovi těžkou hlavu – Emily bude muset sama chodit k cizím lidem. Člověk nikdy neví. A tak jí na telefonu nastavil sdílení polohy, aby věděl, kde ji hledat, kdyby se nevrátila domů, a koupil jí paralyzér, blankytně modrý, velký asi jako ovladač k televizi. Jednou ho vyzkoušela. Jiskry a světelný záblesk ji vyděsily málem k smrti. Hodila ho do tašky s pracovními proprietami a doufala, že ho nikdy nebude muset použít.

Za partnerku si vybrala nejlepší kamarádku Beccu Jainovou, původně zdravotní sestřičku, posléze sociální pracovníci a nakonec životní koučku, která měla ty nejlepší předpoklady, aby klienty držela za ruku a utěšovala je při pohledu na vyhozené věci. Pro některé to bylo stejně bolestivé jako strhávání kůže z těla. Ukázalo se, že lidé se mnohem lépe loučí s milovaným stádečkem plastových koníků, které nasbírali ve věku osmi let, nebo šifonovým šátkem, co měli na maturitním plese, pokud si jejich fotky uloží do

počítače. Emily pro ně z fotek všech mizejících kousků vytvářela i videa.

S Beccou vymyslely název *Debordelářky s kamerou* a logo, na němž kozačka na vysokém podpatku kope do videokazety s vytaženou páskou. Video s ponožkami bylo dobrý start a Emily se rozhodla, že na něj naváže novou sérií o vyklízení skříně. Mohla by tím upoutat další potenciální zákazníky.

„Emmy, jdu ven!“ zavolal na ni zezdola Frank. Když odcházela z kuchyně, seděl zahloubaný do seznamu garážových výprodejů, které si tiskl z internetové stránky Craigslist a z Facebooku. S vojenskou přesností naplánoval každou sobotu trasu a nejpozději v půl osmé opouštěl dům, protože byl přesvědčený, že když je v inzerátu napsáno „všichni mají stejnou šanci“, nikdo to nemyslí vážně. A ranní ptáče dál doskáče.

Emily vyšla z ložnice a přes chodbu v patře, kterou se sotva dalo projít kvůli knihovně od podlahy ke stropu nacpané Frankovými knihami, pokračovala kolem dveří hostinského pokoje, jenž se rychlým tempem měnil ve Frankovu zašívárnu.

Když došla na podestu, spatřila dole pod schody Franka, který se na ni potěšeně křenil. Na své víkendové cesty po garážových výprodejích se vydával v ošoupaných leviskách a tričku s potiskem, které mu Emily vyrobila a v němž ani omylem nepřipomínal advokáta. Vepředu mělo kreslený vtip z časopisu *New Yorker*, kde postarší muž na nemocničním lůžku drží manželku za ruku a říká: „Měl jsem nakoupit víc zbytečných věcí.“

„Potřebuješ něco?“ zeptal se Frank a z čela si na stranu uhladil pramen vlasů.

„Prostěradla určitě ne,“ opáčila.

Frank si olízl ukazováček a do vzduchu nakreslil jedničku.

„Ale hodila by se mi odstředivka na salát.“

Zasalutoval a srazil paty.

Emily se vrátila do ložnice. Hláška „prostěradla určitě ne“ byla myšlená jako vtip jen napůl. Emily Franka podezírala, že v garáži a sklepeš skladuje několik čel a rámu postelí, nemluvě o sekretářích a toaletních stolcích. Lehčí rádia a široký výběr malých spotřebičů (měl slabost pro retro kovové větráky i porcelánové lahve na výrobu sodovky a mléčných koktejlů) vždycky propašoval na půdu, když si myslel, že ho Emily nevidí. Ačkoli byla zavřená v maličké kanceláři v patře, vybavené bílými nařasenými závěsy na oknech, seřazenými šanony a ořezanými tužkami na stole (nikdy je nepoužívala, ale pohled na ně ji těšil), v duchu si představovala, jak se Frankovy úlovky nedočkavě probouzejí jako obživlá košťata ve filmu *Čarodějův učeň* a chystají se proniknout do domu.

Nebylo to všechno jenom harampádí. Třeba minulý týden ulovil originální titulní stránku *Creepy*, jednoho ze svých nejoblíbenějších hororových komiksů z šedesátých let. Podepsaný akvarel byl zastrčený mezi stránkami sešitu s výstřižky za dva dolary. Nebyl tak úplně podle jejího vkusu, zobrazoval chlupatou příšeru s vyceněnými zuby, jak zvednutou pěstí hrozí smyslné blondýně, která se krčila v popředí. Když si Emily vyhledala informace o autorovi, zjistila, že jeho návrhy obálek se prodávají za desítky tisíc dolarů.

Vzápětí se dům zachvěl – jako kdyby to přivolala. Emily zaslechla bouchnutí zadních dveří. Došla k oknu a vyhlédla dolů

na příjezdovou cestu. Frankův staříčkový Chevrolet Suburban (na garážové výprodeje ve svém BMW Z4 nejezdil) se pomalu sunul k silnici.

Některé věci za hádku nestojí. Tuhle radu jí matka dala ve svatební den a Emily se jí snažila řídit. Paradox, že ona nahore třídí a vyhazuje, a Frank venku loví a sbírá, se ovšem nedal přehlédnout. Emily si občas říkala, že s Frankem hraje 0:0, ale věci, které se právě chystala vyházet ze skříně, byly v porovnání s tím, co on natahá do domu, jen kapkou v moři.

Nemělo však smysl se tím zabývat. Na světě jsou horší koníčky než neovladatelné nakupování starých věcí a Frank se stejně nezmění. Kromě toho měla spoustu práce. Odpoledne mají s Beccou domluvenou schůzku s novou klientkou a focení pro nové video určitě zabere několik hodin.

Ze všeho nejdřív potřebovala úvodní snímek. Podívala se na vnitřek skříně hledáčkem fotoaparátu. Šaty visely v jednom chumlu na tyči, zimní na jedné a letní na druhé straně. Pod nimi se válely boty a kabelky. I kdyby byla z trojčet, pořád by měla víc než dost. Pořádila fotku. Potom nastavila aparát na sekvenční snímání. Připevnila ho na stativ v rohu místnosti a k posteli z obou stran přidala ještě LED zářivky, aby omezila stíny. Zatáhla závěsy. Na parapetu zapálila svíčku. Svíčka prý pomáhá se soustředit a nalézt vnitřní klid. A taky postupně ubývá, takže člověku dává pojem o čase.

Když měla vše nachystané, začala plnými náručemi vyndávat oblečení ze skříně a házela je na jednu stranu manželské postele. Na podlahu položila tři prázdné igelitové pytle na

odpadky a osiřelá ramínka odhodila do kouta, mimo záběr fotoaparátu.

Zkontrolovala hromadu v hledáčku. Už ve skříni vypadala jako poměrně náročný úkol, ale při pohledu na obrovskou kupu málem propadla beznaději. Upravila světla, zaostřila a o krok ustoupila, aby se nedostala do záběru. Stiskla dálkové ovládání aparátu a pořídila úvodní snímek – velký binec. Odteď až do chvíle, kdy bude mít hromadu roztríděnou, musí dávat pozor, aby neposunula stativ a nevrátila do světla.

Emily vzala do ruky vlněné kalhoty se záložkami, které v dnešním světě legín a džínů působily nepatřičně. Rozložila je na posteli. Vyfotila. Přejela po nich dlaní. *Cvak*. Uhladila je. *Cvak*. *Nechat, nebo vyhodit?* Snadné rozhodování. Díry od molů a roztrhaná podšívka... není co řešit.

Přehodila nohavice jednu přes druhou. *Cvak*. Zmuchlala je. *Cvak*. Kalhoty strčila do pytle na odpadky a pořídila poslední obrázek prázdného místa na posteli. Zkontrolovala fotoaparát a prošla si všechny snímky, zda jsou ostré a jasné.

Další na řadě byla hedvábná (polyesterová) bílá halenka s vázačkou. Nosívala ji vždycky na zahájení školního roku. Dodávala jí sebevědomí, něco na způsob pánské kravaty, která měla i těm nejzlobivějším dětem ukázat, že s touhle paní učitelkou si nemají zahrávat.

První školní dny ale byly už tytam stejně jako potřeba dávat najevo převahu nad osmiletými dětmi, takže halenku s vázačkou už nepotřebovala. A co bylo nejlejší, už nemusela ztrácet čas na hodinách výtvarky a opravovat písemky.

Emily rozvázala mašli a halenku vyfotila. Opatrně, aby neposunula zbytek hromady, udělala ještě snímek se zavázanou mašlí a složenými rukávy, jako kdyby ji blůzka vyzývala k rozhodnutí. A pak – pryč s ní.

Následoval rychlý proces se třemi rovnými dvouřadými saky (červeným, černým a tmavě modrým). Nejdřív je vyskládala vedle sebe jako vojáky. *Cvak*. Potom u každého ohnula rukáv coby parodii vojenského pozdravu. Nakonec si nechala hromádku šatů a všechny je vyřadila včetně těch, které měla na Bečíně svatbě.

Zatímco cpala poslední šaty do pytle, na příjezdové cestě zaslechla křupání šterku. Přistoupila k oknu a poodhrnula závěs. Frank se vrátil. Jeho SUV parkovalo přímo pod ní. Otevřely se dveře a Frank vystoupil.

Seshora viděla plešku, kterou si tak usilovně začesával. Určitě něco koupil, protože otevřel kufr, sklonil se a natáhl ruku k šikmým dvířkům, či spíš poklopu do sklepa. Zavržalo to a poklop se otevřel.

Než se Frank otočil zpátky k autu, zvedl hlavu a zamával jí. Taky mu zamávala a pustila závěs. Nechtěla vidět, co zase přitáhl domů.

Pořídila další snímek zmenšující se hromady oblečení a vybrala z ní tyrkysový overal na zip, který si koupila v secondhandu ve Venice Beach. Tenkrát byla jiný člověk; zrovna končila studium na pedagogické fakultě. Frank byl idealistický novopečený právník, odhodlaný hájit lidská práva a rovnost, a chystal se na dvouletou praxi u massachusettského Úřadu ochránce práv. Venice Beach se tenkrát rychle měnilo ze čtvr-

ti stárnoucích hippies a secondhandů na domov hipsterů, jógových studií a salonů poskytujících kyslíkovou terapii. Napadlo ji, zda si Frank pamatuje ten úžasný sex na zastřešené verandě kamarádova bytu s výhledem na vodu. Sex bez přemýšlení o sexu. Sex bez sledování kalendáře a měření teploty.

To bylo před léty, když ještě předpokládali, že dítě prostě přijde samo od sebe. Když ji vůbec nezajímaly vázanky a saka. Nikdy by ji ani ve snu nenapadlo, jak rychle Frank zaplní jejich dům tou spoustou haraburdí.

Kdyby jí jen dovolil, aby na jeho sbírku uplatnila své vyklízcí kouzlo, pomyslela si Emily s pohledem upřeným na přetékající zásuvky jeho psacího stolu. Dveře jeho skříně se už nedaly dovřít. Frankovy „pracovní“ obleky visely v ochranných pytlích na straně – bylo by tam tolik místa, kdyby se Frank alespoň něčeho zbavil...

Nemělo smysl to ani domýšlet, protože ve světě vyklízení platilo jedno železné pravidlo: smíte vyhazovat jenom svůj vlastní binec. A vlastně to ani nebylo důležité, když s Frankem o nedělních líných ránech leželi v posteli přitulení jeden ke druhému jako dvě lžičky.

Vyklepala overal a podržela si ho pod bradou před velkým zrcadlem, visícím na stěně ložnice. V duchu se jí vybavila štvantější, výraznější verze sebe samé. Doufala, že se její svobodomyšlný duch cestou od učitelky na základní škole k profesionální vyklízečce starých věcí úplně neztratil.

Overall hodila na postel. Vyfotila ho.

Je Frankova posedlost shromažďováním věcí nevyhnutelná? Nebo ji má snad zakódovanou v genech? Když před lety po-

máhali s vyklížením dvoupokojového bytu jeho dědečka, našli tam kupy novinových výstřižků, některé až ze čtyřicátých let. A k čemu byla skříň plná obleků a sportovních sak muži, kterého viděla vyšňořeného naposledy na jejich svatbě? Jejich kapsy sloužily jako velmi propracovaný systém skrýší. Frank sebejistě sáhl do náprsní kapsy sportovního saka a vynadal plnou hrst stříbrných čtvrtáků a deseticentů. Z kapsy kalhot vytáhl dolarovou bankovku s tiskovou chybou. Cent zabalený v kousku toaletního papíru měl zase vyražená dvě různá data. Zbytek dědečkova pokladu zahrnoval bezcennou sadu podložek pod hrnce ze Světové výstavy, která se konala v roce 1964 v New Yorku, a spoustu hotelových mýdel a šamponů. Frank si to nejspíš všechno schoval a jen bůh a on sám vědí kam.

Na svatbě Frankova matka Emily prozradila, že první slovo jejího syna bylo „moje“. Tenkrát ovšem jeho spasitelské rysy zdánlivě převažovaly nad tím, co už tehdy Emily vnímala jako ujetou sběratelskou vášeň. Byl zatraceně hezký a jeho úsměv měl cenu milionu dolarů. Byl chytrý. Smál se jejím vtipům. A nepodváděl ji jako jeho partner z advokátní kanceláře Ryan, který se nedávno podruhé rozvedl a nové přítelkyni už zase zahýbal.

Vrátila se k overalu. Znovu přejela rukama po jemné látce a místo toho kousku oblečení si představovala Franka. Jemně ho pohladila. Narovнала mu ramena. Rozpletla nohy. *Nechat, nebo vyhodit?*

Ze zamyšlení ji vytrhla hlasitá rána. Nejspíš se zabouchl poklop do sklepa.

PŘEJ SI OPATRNĚ

Vykoukla z okna a spatřila Franka, jak nastupuje do auta. Ještě než dojel na konec příjezdové cesty, z útrob domu se ozvalo hlasité, pronikavé zadunění. Emily zamrazilo. Co to proboha zase přitáhl?

2

Emily zůstala stát na horní podestě a poslouchala. Slyšela už jen tišší, skoro muzikální dozvuk, ale dolů ze schodů ji hnal především rachot tříštícího se skla. Zamířila nejdřív zpátky do kuchyně, svého království s bílými stěnami, prosklenými skříňkami a tmavě modrou laminátovou deskou. Kořenky na dlouhé úzké poličce byly abecedně seřazené podle názvů. I čisticí prostředky, schované ve skříňce pod dřezem, byly dokonale uspořádané na dvoupatrovém drátěném držáku. V místnosti voněla káva a gel do myčky.

Emily prošla maličkou prádelnou, ale přede dveřmi do sklepa zaváhala. Jestli nepraskla pojistka, neměla důvod dolů chodit. Lépe řečeno, měla dost důvodů tam nechodit. Otevřela dveře, zahleděla se do tmy a poslouchala. Ticho. Přivítal ji jen vlhký, studený vzduch. Rozsvítila a počkala, až se úsporná žárovka rozzáří.

Frank tohle schodiště očividně nepoužíval jako rychlou přístupovou cestu do sklepa. Na stupních byla spousta krabic a tašek. Z jedné bedny vykukovala stolní hra *No a co?* z časo-

pisu MAD. Frank měl slabost pro Alfreda E. Neumana. Emily sáhla do pytle a vyndala starý hororový komiks *Povídky z hrobky*. Opatrně ho vrátila zpátky. Na ruce jí ulpěl pach plísně.

Úzkou cestičkou pomalu sešla po schodech do sklepa a prodírala se k protější stěně s šikmým kovovým poklopem, kterým se vycházelo ven. Překročila houpací křeslo, co se už nehoupalo a na němž vysedával kostlivec, kterého vždycky o Halloweenu vynesli před dveře. Pingpongový stůl s hromádkami obrazových rámu, pár porcelánových koček v životní velikosti, které dostala od žáků k Vánocům, rozesmátý, křiklavě barevný skleněný klaun (výhra v tombole) a kupa kroužkových pořadačů. Rámy Frank určitě sehnal ve výprodeji, ale šanony, klauna i kočky Emily určitě už jednou vynesla před dům, aby si je odvezli pracovníci charity. Frank měl zřejmě jiný názor. Právě proto sem tak nerada chodila.

Pořád nemohla přijít na to, co tu hlasitou ránu způsobilo. Dostala se skoro až k zadní stěně a najednou si všimla pozlacené harfy velikosti dospělého člověka. Při bližším pohledu poznala ozvučnou desku z piana. Na velký klavír byla malá, ale každopádně působila velkolepě. Dokonce i Emily dokázala ocenit elegantně klenutý rám s většími a menšími otvory připomínajícími krátery. Na kraji byl vyřezaný nápis MUSKEGON, MICHIGAN. Chudinka, tak daleko od domova. Deska byla opřena o pracovní stůl a všude kolem se na zemi válely střepy skla a porcelánu. Pokusila se s deskou pohnout, ale byla moc těžká, sama to Emily nezvládne. Frank si s tím poradí, až přijde domů. A i kdyby ne, tak co. Její problém to není.

Emily se po schodech vrátila do kuchyně. Na lince v odkapávači na nádobí trůnila modrá plastová odstředivka na salát. Takže Frank ji sehnal. Dokonce ji i umyl. Nasadila víko a zatřásla s ní. A přepadly ji výčitky svědomí. Frank jí přivezl odstředivku. To nejmenší, co pro něj může udělat, je zamést ten binec ve sklepě. Zabere to jen chvíličku.

Vrátila se dolů s koštětem, lopatkou a papírovým pytle. Dřepla si u ozvučené desky, natáhla se a začala zametat střepy. Byly skleněné i porcelánové, nejspíš váza a hrneček anebo váza a skleničky na víno. Hodila je do pytle a v podřepu se posunula ještě o kousek dál. Kýchla. Smetla další kousky. Přidala je do pytle.

Pokusila se dosáhnout na poslední střepy a ramenem se přitom opřela o stůl. Vtom se otevřel poklop u vchodu. Společně s vítaným vánkem dovnitř proniklo světlo. Emily zvedla hlavu a spatřila ve dveřích Frankovu siluetu. Když na prahu sklonil hlavu, plavé vlasy mu zářily jako gloriola. Sešel dolů a nakoukl do obrovských hnědých desek. Ten dychtivý pohled znala. Lov byl úspěšný.

„Ahoj Franku,“ ozvala se Emily.

Lekl se, zvedl hlavu a zamžoural. „Emily?“

„Cos koupil?“

„Co tady dole děláš?“ divil se. Zaklapl desky. Emily znala jeho úhybné manévry. Nejspíš tenhle kousek přeplatil.

Narovnala se. Tedy, spíš to zkusila, ale ztratila rovnováhu a zavrávala. Upustila pytel a chtěla se zachytit stolu, jenže ten praskl a zřítíl se. Ozvučná deska, která o něj byla opřená, se převrhla ke straně. Emily se přikrčila a vyděšeně si zakryla